

MAG Advies voor de raad bij de plannen voor een AZC

Dit document is opgesteld als reactie op de – voor ons onverwachte – plannen voor het realiseren van een AZC in Sliedrecht op korte termijn. Het verbaast ons dat wij als MAG aanvankelijk in het duister zijn gelaten over de plannen van het college om een AZC te realiseren in Sliedrecht, omdat wij als adviesgroep juist in het leven zijn geroepen om de stem van de inwoners in een vroeg stadium te vertegenwoordigen bij de ruimtelijke plannen van het college. Er is inmiddels contact geweest met de wethouder en er is beterschap beloofd voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

De bevoegdheid voor de plannen van een AZC zijn formeel weliswaar een bevoegdheid van het college, maar zolang de aanstaande wetgeving over asielopvang er nog niet is, had dit juist ruimte kunnen bieden voor een beter vormgegeven participatieproces. Het lijkt erop dat er een bestuurlijke realiteit is, met veel goede bedoelingen. Maar er lijkt vergeten te worden dat er ook een realiteit voor de huidige inwoners, toekomstige inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers bestaat, voor wie deze ontwikkelingen plotsklaps op hun afkomen. Deze groepen blijven nu achter met het gevoel dat hen iets opgelegd wordt. Dit brengt onnodige onrust en doet onnodig afbreuk aan het vertrouwen in de (lokale) politiek, het draagvlak voor het AZC en potentieel voor de plannen voor de toekomstige wijk Sliedrecht-Noord.

Uiteraard begrijpen wij dat Sliedrecht onderdeel is van de wereld en dat we Sliedrecht niet kunnen onttrekken uit de wereld, we verwachten wel dat de MAG wordt meegenomen in de plannen die gemaakt worden voor - en in ons dorp. Zeker wanneer deze zo'n grote impact hebben.

Omdat de raad op dit moment gevraagd wordt om wensen en bedenkingen mee te geven aan het college ziet de MAG zich genoodzaakt om in dit stadium direct tot de gemeenteraad te richten. Wanneer wij het ontwerp raadsbesluit en achterliggende documentatie lezen, en daarbij ook rekening houdend met het reeds door uw raad vastgestelde ambitiedocument, dan adviseren wij de raad de volgende randvoorwaarden mee te geven aan het college:

- De snelheid van dit besluit laat het lijken alsof er niet voldoende is nagedacht over de volle breedte van de impact van dit besluit op gebied van onder andere het maatschappelijk -, economisch-, sociaal - en veiligheidsperspectief. Het is wenselijk dat er getoetst wordt op de haalbaarheid en de uitvoeringskracht van de gemeente, de uitvoerende organisaties en de plannen voor Sliedrecht Noord. Het zou goed zijn om voor het definitieve collegebesluit niet alleen een procesmatige, maar ook inhoudelijke uitwerking te krijgen op de volgende punten:
- Het is verstandig van het college dat het zelf initiatief neemt om over te gaan op actie, voordat er van bovenaf dingen worden opgelegd. We zien dan ook graag dat het college de regie in de volgende fasen vasthoudt.
- In het vervolgproces dient de participatieaanpak helder vorm gegeven te worden met voldoende ruimte voor de betrokkenheid van de inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers van Sliedrecht. Daarnaast zouden we graag op korte termijn een heldere informatielijn zien omdat we merken dat er weinig bekend is over dit onderwerp.
- De insteek om met omliggende gemeenten afspraken te maken is een goede, echter zonder harde en afdwingbare afspraken is er geen noodzaak om meer plekken voor asielzoekers te realiseren dan nodig. Dit zou een harde randvoorwaarde moeten zijn. Geen afspraken betekent geen extra AZC-plekken. Daarnaast vragen we ons af of er voldoende is nagedacht over een waterbedeffect dat kan ontstaan m.b.t. de sociale huur. Als Drechtsteden breed

meer statushouders een plaats moeten krijgen, komen er dan gezien de gezamenlijk sociale huurvoorraad en het toewijzingssysteem in de Drechtsteden niet meer mensen van die gemeenten die op de lijst voor sociale huur staan naar Sliedrecht, waardoor de Sliedrechtters nog altijd elders een plekje moeten zoeken?

- De gemeente zal een variant uit moeten werken waarbij wordt nagedacht over wat de gevolgen zijn wanneer niet alle gemeenten om ons heen meegaan in het plan om statushouders op te vangen in ruil voor de extra noodopvang die gerealiseerd wordt in Sliedrecht, dan wel dat er sprake is van een waterbedeffect waardoor de druk op de sociale woonvoorraad hetzelfde blijft.
- Er moet meer inzicht en comfort zijn bij het sociale dagbestedingsprogramma en het beoogd gebruik van voorzieningen, welke geboden of gefinancierd zouden moeten worden door het COA. Kosten hiervoor zouden nooit op de gemeentebegroting mogen drukken. Het is raadzaam het maatschappelijk middenveld (verenigingsleven, kerken) op voorhand te betrekken en een link te leggen met relevante voorzieningen die al voorzien zijn voor de realisatie van Sliedrecht Noord.
- Er wordt gesproken over realisatie van een AZC in Sliedrecht Noord. Er wordt gesteld dat dit toekomstige ontwikkelingen niet in de weg mag staan. Echter het raadsvoorstel spreekt alleen over een minimum aantal jaren (5). Er is geen maximum gesteld, is dat 15, 25 of 50 jaar? Hier schuilt het grote risico dat een tijdelijk AZC toch permanent wordt. Zeker gegeven de landelijke druk op het aantal opvangplekken. De ontwikkeling van Sliedrecht Noord, zoals vastgesteld door uw raad, moet echter voorrang krijgen. Om die reden adviseren we ook een eindtermijn te bepalen. Bijvoorbeeld met een maximale tijd waarna de grond en/of de voorzieningen beschikbaar moeten komen voor de realisatie van Sliedrecht-Noord binnen de in de planvorming gewenste tijd. Dit moet contractueel vastgelegd worden.
- We moeten erop vertrouwen dat het college en de raad zorgen dat de locatie van het AZC geen impact heeft op de gebiedsontwikkeling. We lopen het risico dat de wijk wordt gebouwd om het AZC heen in plaats van dat er een wijk ontwikkeld wordt waar ook toevallig een AZC heeft gestaan.
- Zorg dat het AZC toekomstbestendig en duurzaam gebouwd wordt: wellicht kan het AZC in de toekomst worden getransformeerd naar seniorenwoningen of starterswoningen. Op die manier kan het fungeren als een aanjager voor de beoogde gebiedsontwikkeling. Hou een materialenpaspoort bij zodat -indien sloop toch aan de orde is- materialen hergebruikt kunnen worden.
- Het is moeilijk uit te leggen dat een AZC in zeer rap tempo gerealiseerd kan worden, terwijl starters en andere woningzoekenden in Sliedrecht nog 7 tot 10 jaar moeten wachten op de bouw van hun woning in Sliedrecht Noord. Ons advies is daarom om ook direct (tijdelijke) woningbouw naar voren te halen in de planning om deze te realiseren, voor bijvoorbeeld starters. Een menging van doelgroepen, van vragers én dragers, kan de sociale cohesie versterken.
- De komst van het AZC zou een potentieel vliegwiel kunnen zijn voor de gebiedsontwikkeling van een nieuwe wijk in Sliedrecht-Noord. Wanneer dit echter niet het geval is en het heeft juist een drukkende werking (op bijvoorbeeld betaalbare woningen, het park en de sociale voorzieningen), zal er vooraf duidelijkheid moeten zijn over de criteria voor prioritering van de keuzes die er dan worden gemaakt.
- Het financiële effect van de komst van een AZC op de grondexploitatie zou inzichtelijk gemaakt moeten worden. Als de komst van een AZC de grondexploitatie dusdanig onder druk zet en deze hierdoor niet haalbaar wordt of het ambitieniveau (denk bijvoorbeeld aan de uitstraling van de wijk, het park, aantal betaalbare woningen en maatschappelijke

voorzieningen) omlaag moet dan dient het tekort bijgelegd te worden door het COA of moet afgezien worden van een AZC.

- Geen desinvesteringen: Keuzes in aanleg van bijvoorbeeld infrastructuur en voorzieningen moeten robuust en duurzaam zijn en zouden direct vormgegeven moeten worden met het oog op de toekomstige wijk.
- In de technische vragen wordt nu alleen verwezen naar de verantwoordelijkheid van het COA, het OM en de politie. Dit is te mager. De komst van een AZC zou gepaard moeten gaan met een goed en helder uitgewerkt plan voor de sociale veiligheid, maatschappelijke impact en de (zorg) voorzieningen (ook in relatie tot de stapeling van voorzieningen als ASVZ en Yulius). De kosten hiervan zouden nooit mogen drukken op de gemeentebegroting.
- Neem multifunctioneel ruimtegebruik mee in het ontwerp van het AZC: kunnen er bijvoorbeeld zonnepanelen worden toegepast die bijdragen aan de Regionale Energiestrategie, zodat er ruimte vrijgespeeld kan worden in Sliedrecht Noord voor een groter park?
- Tot slot willen wij de vraag stellen of de gemeente beschikt over de ambtelijke capaciteit om dit geheel in goede banen te leiden zónder dat dit ten koste gaat van de gebiedsontwikkelingen.